

Zavezniki niso vneti za sedanjo ameriško politiko v — Berlinu

Na zadnji seji sveta NATO v Parizu so posebno obojali "pohode" civilistov Vzhodni Berlin pod ameriško vojaško stražo.

PARIZ, Fr. — Ko je bila sredi avgusta berlinska kriza na vrhuncu, je naša administracija hotela ustvariti videz, da bo nastopala zelo odločno. Treba je bilo na eni strani podpreti moralno berlinskega prebivalstva, ki ga je pregrada preko noči razbila v dva dela, in podpreti krščansko demokracijo v volivnem boju za novi nemški parlament.

Želje naših NATO zaveznikov niso takrat prišle v poštev, toda zavezniki niso nanje pozabili. Niso imeli ničesar proti temu, da Amerika pokaže svojo pest v zapadnem svobodnem delu Berlina, toda ni jim šlo in ne gre jim še danes v glavo, zakaj so se jim organi v Berlinu vmešavali v zadeve Vzhodnega Berlina. Čemu so spremljali naše uradnike v komunistični vzhodni del Berlina? Čemu so ob preni deli paradirali s tanki? Nič bi bilo čudnega, da bi komunisti odgovorili z silo.

Ako bi se iz tega rodili pravi boji, ki bi pomenili začetek nove vojne, kdo naj bi se vnel za to vojno. Večina zaveznikov je namreč odločno proti temu, da bi se radi "malenkostih" prepeli ob prehodu iz enega dela Berlina v drugega morala začeti nova vojna. Pripravljeni so tvegati vojno nevarnost radi Zapadnega Berlina, ne pa radi Vzhodnega.

Vse to je moral slišati ameriški delegat Finnleiter na zadnji seji NATO sveta v Parizu. Njegov odgovor še ni bil objavljen.

V Alžiriji bodo koncem tedna zopet demon- strirali

PARIZ, Fr. — V Alžiriji so bile sredi preteklega tedna demonstracije v spomin sedme obletnice državljanske vojne. Organizirala jih je uporniška vlada. Zakaj je pri tem moralo biti okoli 100 smrtnih žrtev, tega nihče ni razumel.

Za konec tega tedna hoče organizirati demonstracije znana francoska napol vojaška organizacija OAS, 11. novembra bo namreč poteklo 43 let, odkar je bilo sklenjeno premirje v prvi svetovni vojni. Takrat je bila Francija na vrhu svoje slave in vpliva in zato se francoski desničarji tega dneva zmeraj radi spominjajo. OAS je razsula letake s pozivi, naj se vsa Alžirija okraši s črno-belimi zastavami, ki so znak pripadnosti k OAS. Letaki pa ne pozivajo k uličnim manifestacijam. Vkljub temu se v Alžiriji bojijo, da bi vtegnili priti do nemirov in pobojev.

**Vremenski
prerok
pravi:**

Oblačno, vetrovno in hladno. Deževno z naletavanjem snega. Najvišja temperatura 43.

Novi grobovi

Frances O'Donnell
V St. Alexis bolnici je preminula Frances O'Donnell, poprej Hovevar, rojena Prevec, stara 81 let, stanujoča pri hčeri na 24570 Hackett Dr., Euclid, O. Soprog Frank je umrl leta 1920, soprog Thomas pa leta 1957. Tukaj zapušta hčer Ann Nosse, pastorka Franka Lenz, 9 vnukov, 13 pravnukov, sestre Jennie Grozina, Mary Debevec (v Whitehall, Mich.) in Matilda Sweeney ter več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Ložu na Notr. Pred več leti je vodilo gostilno na Addison Rd. Bila je članica Društva Svobodomiselnice Slov. št. 2 SDZ in Društva Napredne Slov. št. 137 SNPJ. Pogreb bo v petek zjutraj ob 9:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Roberta ob desetih, nato na Kalvarijo.

George L. Doerflinger
Po dolgi bolezni je preminul v St. Vincent Charity bolnici 60 let stari George L. Doerflinger s 9805 Heath Ave., rojen v Sheffield Lake, Ohio. Pokojni je bil zaposlen pri Yellow Cab Co. preko 35 let. Bil je član Društva sv. Imena pri Sv. Lovrencu. Tukaj zapušta soprogo Marie, roj. Cercek, ter sestro Claro Ryder. Pogreb bo v petek zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia pogreb. zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, potem na Kalvarijo.

Radio v Zah. Berlinu preuredil svojo službo

BERLIN, Nem. — Berlinska radio-postaja RIAS je znana po vsej Evropi, je postaja, ki zna najučinkoviteje pobijati propagando komunistične Vzhodne Nemčije. Radio poslušajo tudi v Jugoslaviji. Sedaj je morala prilagoditi svoj delovni program spreminjenim razmeram v Nemčiji.

Ker Nemci ne morejo več hoditi iz Vzhodne Nemčije v Zahodni Berlin na koncerte, v gledališča in opere, skuša radio vse kulturne potrebe zadovoljiti na ta način, da prireja izredno veliko število kulturnih programov, ki obsegajo glasbo, dramo, predavanja itd. Sedanjemu političnemu položaju je postaja prilagodila tudi svoje politične oddaje; daje več poročil in več komentarjev, kar vse komuniste tj. do Moskva najbolj boli.

Za občinstvo so posebno privlačni razgovori z različnimi begunci in pozdravi neznanim prijateljem in znancem, ki se pa med seboj dobro poznajo, zato pa delajo veliko preglavic vzhodnonemški politični policiji.

Čombe išče nove opore

ZENEVA, Šv. — Predsednik Katange Moise Combe je prišel sem na zdravljenje, skuša pa to priložnost porabiti tudi za vzpostavitev vezi s francoskimi poslovnimi krogi, ki bi jih rad pripravi, da bi vložili svoj kapital v Katango. Z njimi se je nekajkrat privatno sestel.

Sedaj je dejansko edini gospodar v Katangi belgijska Union Miniere du Haut Katanga. Ona je lastnik vseh rudnikov in z njimi povezanih naprav in obratov. Ona zaklada Katango s finančnimi sredstvi za vzdrževanje javne uprave in oboroženih sil. Combe se pri tem čuti preveč enostransko vezanega.

— Rečna struga Seine skozi Pariz je dolga okoli osem milj.

Juž. Vietnami preživlja ludi politično krizo

Predno bo mogel Južni Vietnam uspešno nastopiti proti komunistični gverili bo treba izvesti temeljite notranje politične spremembe.

WASHINGTON, D. C. — Kennedyev zaupnik general Taylor sicer ni objavil svojega poročila, ki ga je dal predsedniku Kennedyu, toda iz Taylorjevega spremstva so prišle zanesljive vesti, da ima Južni Vietnam poleg državljanske vojne tudi ostro politično krizo.

Diem hoče ohraniti vso oblast

Predsednik Diem je pri zadnjih volitvah lepo zmagal, toda pri tem se ni naučil ničesar. Kar naprej je držal vso oblast v svojih rokah. Trdil je, da je tako lahko varuje narodno disciplino in vodi uspešen boj proti komunističnim gverilcem. V resnici je stvar nekoliko drugačna. Diem noče nikogar pripustiti k vladanju, hoče o vsem odločevati sam, da "ne bo nikjer korupcije." Tako je odbil od sebe vse, kar je odločno protikomunistično, obenem pa tudi proti Diemovi diktaturi.

Vojasvo nezadovoljno

Diemov sistem vladanja je razbil tudi enotnost v vojaškem poveljstvu. Diem je nastavljal generalnem štabu samo svoje pristase, ker se boji, da bi vtegnili vojak napravit proti njemu revolucijo po vzgledu južne Koreje. Preko pristavev v generalnem štabu vodi tudi vse vojaške operacije proti gverilcem. To seveda ni po volji mnogim poveljnikom na frontah, ki si želijo večje svobode v odločanju tekom spopadov z gverilci. Med nezadovoljnim poveljniki so tudi taki, ki so se šolali v Ameriki. Ti so našli priliko, da so Taylorju in njegovemu spremstvu pokazali drugo plat kolajne v vietnamski državljanski vojni.

Samo orožje in svetovalce

Taylor je radi tega menda prišel do prepričanja, da je treba reorganizirati način poveljevanja v državljanski vojni, da bi namreč vojaški poveljniki na mestu samem imeli več samostojnosti v odločevanju. Zato je tudi proti temu, da bi Kennedy pošiljal naše čete v Južni Vietnam. Tam potrebujejo za enkrat samo več orožja in več vojaških svetovalcev, ne pa ameriških čet. Predsednik Kennedy se menda strinja z nazorom generala Taylorja, toda hoče zavedo ponovno prečistiti pred Svetom za narodno varnost.

Še je pravica na svetu!

WASHINGTON, D.C. — Tako je trdil predsednik Kennedy ne morda na kakem političnem shodu, ampak na večerji, ki jo je priredil v čast svojemu prijatelju Trumanu. Po večerji je bil Truman izredno dobro razpoložen, sedel je za klavir in začel igrati v zabavo zbranim gostom.

Vsi so vedeli, zakaj je tako dobro razpoložen. Z besedami je pa to povedal Kennedy. Rekel je namreč navzočim gostom, da je še pravica na svetu, kajti "Stalina so vrgli iz Leninovega mavzoleja, Truman je pa zopet v Beli hiši." Trumanu ni bilo namreč tam ves čas Eisenhowerjevega režima.

McCormack bo prevzel mesto Sama Rayburna

WASHINGTON, D. C. — Počeni krogi trdijo, da bo v Predstavniskem domu prevzel mesto na smrt bolnega Sama Rayburna v januarju John McCormack iz Massachusetts, dosedanji vodja demokratske večine v Domu. McCormackov položaj bo pripadel nato Carlu Albertu iz Oklahome, o katerem so nekaj časa mislili, da utegne biti resen tekmelec McCormacka za vodstvo Predstavniskega doma.

Sam Rayburn, ki je dolga leta vodil Predstavniki dom, dalj kot kdorkoli pred njim, je bolan na raku v svojem domačem kraju v Texasu. Zdravniki trdijo, da ne bo več dolgo, čeprav se trudijo, da bi mu življenje podaljšali v kolikor le mogoče.

Nemci prišli filovca zaradi parizanstva!

Nemška policija je prišla v Muenchen 44 let starega nekdanjega partizana Lazarja Vračarica, ki je prišel po poslu v Nemčijo.

MUENCHEN, Nem. — Ko je prišel pretekli teden v bavarsko glavno mesto 44 let stari Lazar Vračarič, eden izmed direktorjev velike države tovarne v Zagrebu, ga je nemška policija prišla čes, da je med drugo svetovno vojno kot partizan pomiril več nemških vojakov. To je prvi slučaj, da so Nemci v letih po drugi svetovni vojni prišli kakšnega člana oboroženih oddelkov, ki so bili priznani kot zavezniki, in ga postavili pred sodišče zaradi vojnega zločina.

Vračarič je policija prišla v njegovem hotelu. Sodišče je njegovo zahtevo po izpustitvi zavrnilo. Glavni javni tožilec dr. H. Gulden je obdolžil Vračariča in njegove tovariše, da so oktobra 1941 "zahrbno umorili" skupino nemških vojakov in da je bila proti njemu izdana tirailica že dalj časa. S pravne strani utegne biti važno dejstvo, da Titovi partizani niso bili priznani kot zavezniki vojskujoča se sila do pozne jeseni 1943.

Titov konzul je preko švedskega poslanca v Bonnu zahteval izpustitev prijetega Vračariča in najodločnejše protestiral proti "nasilju." Titova Jugoslavija nima uradnih diplomatskih stikov z Zah. Nemčijo, odkar je priznala vzhodnonemško vlado. Zahodna Nemčija je za kaznen dej prekinila z Beogradom redne diplomatske stike.

Južna Afrika bo iskala novo pot v — London!

JOHANNESBURG, J. Af. — Ko bosta Kenija in Tanganjika dobili prihodnje leto neodvisnost, ne bodo smela južnoafriška letala več pristajati na njunih letališčih. Tako so vsaj domači politični vodniki sporočili v Južno Afriko.

Ta je že stopila v stike s portugalsko Angolo, če ne bi mogla svoja letala na poti v London in od tam usmeriti preko angolskih letališč.

Polzvedovalni količek

Jerry Zihlerl, Hammond, Ind., ima v našem uradu pismo od misijonarja č.g. S. Poderžaja, Indija. Kdor bi vedel za njegov naslov, naj ga nam izvoli sporočiti.

ANTHONY CELEBREZZE JE ZMAGAL BREZ VSEH TEŽAV

Župan A. Celebrezze je z lahkoto zmagal nad svojo republikansko nasprotnico Albino Cermak in postal prvi, petič zaporedoma izvoljeni župan Clevelanda. — Republikanci so zmagali v Toledo in v Columbusu v Ohio, pa izgubili v New Yorku, kjer je zmagal župan R. Wagner z veliko večino, in v New Jersey, kjer je demokratski kandidat Hughes z malo večino zmagal nad republikancem J. Mitchellom v borbi za guvernerja.

CLEVELAND, O. — Župan Anthony Celebrezze je pri včerajšnjih volitvah dobil 144.650 glasov, njegova republikanska nasprotnica gdč. Albina Cermak pa 53.016. Razmerje glasov je torej 3:1 za Celebrezza, ki je kot prvi v zgodovini Clevelanda bil petič zaporedoma izvoljen za mestnega župana. Republikanci niso imeli posebne sreče tudi v volitvah v mestni odbor, izgubili so dva odbornika, tako da bo v novem mestnem odboru 27 demokratov proti 6 republikancem. Več sreče so imeli republikanci v Ohio v Toledo in v Columbusu, kjer so izvolili republikanca za župana. Demokratski kandidat za župana mesta New York R. Wagner je z veliko večino porazil svojega republikanskega tekmeča kljub podpori, ki jo je republikanci nudil bivši predsednik Eisenhower. Eisenhower in Kennedy sta posegla tudi v volivno borbo za guvernerja v New Jersey. Napovedovali so zmago republikancu Mitchellu, zmagal pa je z malo večino demokrat Richard J. Hughes.

zaradi upravljanja in vodenja euclidskih šol.

Demokratska zmaga v New Yorku in New Jersey.

Wagnerjeva zmaga v New Yorku utegne imeti svoj vpliv na guvernerske volitve v New Yorku leta 1964. Ni izključeno, da bodo demokrati skušali postaviti proti republikancu Rockefellerju prav Wagnerja, čeprav se nekateri že sedaj zavzemajo za Franklina Roosevelta, sina pokojnega predsednika FDR.

Zmago v guvernerskih volitvah v New Jersey pripisujejo posegu predsednika J. Kennedyja vanjo. Na splošno so napovedovali zmago republikancu Jamesu Mitchellu, za katerega je prišel v državo govoriti bivši predsednik Eisenhower. Nato se je za demokratskega kandidata R. Hughesa zavzel osebno predsednik Kennedy, ki je prišel v Trenton in v javnem govoru demokratskega kandidata podprl odločno in jasno. Nekateri strankini prvaki so ga pred tako očitno podporo svarili čes, da bo trpel tudi njegov ugled, če demokratski kandidat propade.

Francoski policisti in alžirski uporniki skrbeli skupno za red

ALŽIR, Alž. — Poročevalci časopisja so bili naravnost zaprepasčeni, ko so videli tekom prošlavi obletnice začetka alžirskega upora, kako so vodniki upornikov sodelovali z vodniki francoske policije pri ohranjanju reda tekom demonstracij za neodvisno Alžirijo.

Baje so se francoske oblasti dogovorile z vodniki alžirskega upora še pred dnem obletnice o sodelovanju, da bi zmanjšale število žrtev. Tekom izgovorila je bilo okoli 100 mrtvih, veliko manj kot so pričakovali.

Plastična snov za rastlinjake

V Zahodni Nemčiji so izdelali plastične šipe za rastlinjake. Plastična snov, ki so jo uporabljali, prepušča le določen del sončnih žarkov, zato takih oken ni treba zastirati, kar je nujno, če močno sonce sije na rastlinjake ali pa tople grede.

Vreme ne vpliva na snov in je tudi ne spreminja, steklene šipe

Iz Clevelanda in okolice

Hčerka je—

V družini Johna in Ann Mesojedec, 1071 E. 71 St., so dobili zalo hčerko prvorojenke. S tem sta postala Mr. in Mrs. Lee Cox, 27421 Forestview, prvi stari oče in stara mati, Mrs. Mary Mesojedec, 1071 E. 71 St. pa prvi stari oče. Cestitamo!

Fantič k deklicama—

Mr. in Mrs. Roy Gardner na 13311 Garden Rd., East Cleveland, se je rodil fantič, da bo delal družino sestricama. S tem je postal Mr. Anton Jaksetich z 1349 E. 143 St. šestič stari oče. Cestitamo!

Rokoborba—

Jutri zvečer bo glavna zanimivost nastopa rokoborcev v Areni boj Libanonca "Sejka" z Nemcem Hansom Schmidtom. Začetek tekmovalj ob 8:30.

Halloween risanke—

Sledeči otroci so dobili v Anziovarevi trgovini na 6214 St. Clair Ave. Halloween nagrade za najboljše risanke: Antoinette Pate, Dennis Blatnik, Darlene Adamic, Josephine Staric, Barbara Ladiha, Agnes Marie Pate, Gerald Trinko, Barbara Abramovich, Joann Marie Miklaveic, Gertrude Trinko. Naj pridejo po nje!

Ne izgleda jih 80!—

Splošno poznani Mr. Martin Sorn, lastnik Sornove restavracije na 6036 St. Clair Ave., praznuje danes svoj 80. rojstni dan. Izgleda tako dobro, da bi človek komaj verjel! Iskrene čestitke in še na mnoga leta!

Iz bolnišnice—

Mrs. Mary Kraich z 1109 E. 63 St. se je vrnila iz St. Alexis bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave. Je še vedno pod zdravniško oskrbo.

Zadnje vesti

LOS ANGELES, Calif. — Ogenj v Santa Monica gorah se je posrečilo delno omejiti, potem ko je uničil blizu 300 domov filmskih in televizijskih zvezdnikov in zvezdnice ter okoli 10.000 akrov gozdne površine.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy je včeraj razpravljal s predsednikom indijske vlade Nehrujem, ki je tod na obisku, o Laosu, Južni Vietnamu in o Nemčiji. Poudarjal je, da načelo o samoodločitvi ne velja samo za afriške in azijske narode, ampak tudi za — Vzhodno Nemčijo.

QUITO, Ekv. — Položaj v državi ni čisto jasen. Vojaštvo je na povelje predsednika Ibarre zaželelo levčarski upor pod vodstvom podpredsednika republike Arosemena, nakar je zaradi ostrih protestov baje odstopil tudi sam predsednik Ibarra in se zatekel v argentinsko poslaništvo.

BONN, Nem. — Dr. K. Adenauer je bil včeraj izvoljen četrtrič za kanclerja, toda le z večino 8 glasov. Od 499 proti njemu, ostali pa so se glasovanja vzdrljali. Sestavi bo novo koalicijsko vlado krščanskih in svobodnih demokratov. Predsednik Kennedy je Adenauerja povabil na razgovore v Združene države. Predvidoma bo prišel Adenauer v Washington 20. novembra.

pa bo treba menjavati vsaj vsa kih deset let.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave., — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 215 Wed., Nov. 8, 1961

Ameriški časniki o Titovini

Nekateri slovenski titovski propagandisti se radi hvalijo, da poročajo podobno kot oni tudi ameriški časniki. Eden izmed njih se je nedavno skliceval na poročila tukajšnjega angleškega lista Plain Dealer. Nedolžno je povprašal, kako, da se poročila ameriškega časnika krijejo z njegovimi. Pri tem je ameriški časniki povedal v sestavih sam odkrito in jasno, da so njegova poročila iz uradnega vira, torej titovska uradna propaganda, pisec slovenskih slavošpevov Titovini in titovcem pa piše menda iz lastne skušnje...

O razmerah v Titovini je pisal nedavno v tukajšnjem listu "Cleveland Press" znani ameriški časniki Henry Taylor. Ta se ni posluževal uradnih titovskih virov, zato je njegovo poročilo hladna prha za vse vnete častilce Tita in titovstva. Nič čudnega torej, da ga je titovska propaganda besno napadla. Resnica bo v oči, prav posebno one, ki jo poznajo iz lastne skušnje! Henry Taylor piše:

130 Sabrejetov, naših vojaških letal, ki jih hoče Tito, in vezbanje njegovih rdečih letalcev v Texasu je zopet kakor "adagio v deželo sanj".

S tem enostavno kopičimo še več izgube povrh vse polomije s pomočjo Tita v znesku dveh bilijonov dolarjev denarja ameriških davkoplačevalcev, ki smo mu ga že poslali. To znaša petkrat toliko, kolikor zaslužimo na leto pri izvozu našega tobaka, ki je med najboljšimi artikli, ki nam služijo dolarje v inozemstvu. Dajali smo dolarje, kjer bi smeli dajati kvečjemu desetice.

Resnična važnost cele te reči je vsekakor v tem, da osvetljuje potrebo po temeljitem pregledu in takojšnjih spremembah v celotnem našem programu zunanje pomoči.

Tito, ki je zaklet komunist, prav gotovo ne misli, da bi se kdaj boril na naši strani, nič bolj, kot je kdaj mislil zločinec John Dillinger sodelovati z FBI. Če bi res prišlo do vojne in bi se Tito pojavil iz svojih južnih okopov, bi mi lahko bili srečni če ne bo uporabil našega orožja za napad na Italijane.

Da more človek soditi zapravljanje in ničvredno tratenje denarja naših davkoplačevalcev, mora iti v Jugoslavijo. Sicer je nemogoče verjeti, kaka polomija je to. Tu je največja dežela na Balkanu, nekaj večja kot newyorška država in Pennsylvania skupaj. Po prirodi je to eden evropskih najbogatejših vrtov.

Jugoslavija ima velike množine lesa za izvoz. Dalje ima velike naravne zaklade boksita, ki so redki v Evropi in dragoceni za svet, ki potrebuje aluminij. Ima dalje premog, železo, zlato, baker, cink in, dokler ni bilo Tita, je tudi bila med večjimi izvozniki žita. Dežela je normalno 80% poljedelska.

Če upoštevamo sedanjost zboljšano tehniko rudarjenja in druge tehnične pripomočke, je sedanje uboštvo Jugoslavije dejansko le revščina, ki jo ustvarja Titov komunizem. Če nameravamo podpirati ta sistem vse naše življenje, lahko kar vržemo našo državno blaginjo v Atlantski ocean, pa bo opravljeno.

Po ruskem vzorcu — v Stalinovem sistemu se je Tito naučil vsega, kar zna — je razdelil Jugoslavijo na šest "neodvisnih republik".

Množice komunističnih delavcev in partijskih uslužbencev dobe prvi delež ameriške pomoči. V eni sami skupini, ki dela načrte v Belgradu, so pred nedavnim našli 148 delujočih direktorjev tega urada in nad dvesto bivših direktorjev, ki še vedno prejemajo plače. Mi podpiramo več kot štiri milijone titovskih uslužbencev, ki prejemajo plače kot delavci za partijo.

Tito troši največ za vojsko. Takoj zanj pa pridejo vladna poslopja. V Belgradu je ta gradbena vrtoglavica sama sebi zgradila v polom petsto milijonov dolarjskih investicij, ko se je njegova obširna zbirka "belih slovanov", ki sestavljajo njegov "novi in večji Belgrad", začela pogrezati.

Ta ogromna poslopja, ki sličejo na berlinski Stalin Allee, naj bi bila sprejela 60.000 vladnih uradnikov in njihovih družin, skupno okoli 180.000 ljudi.

Tito sam je izbral stavbišče med rekama Donavo in Savo v predmestju Zemuna. Toda v peščenih tleh so se poslopja malo pred vselitvijo začela nagibati in pogrezati kot veliki železni čebri, če jih postaviš v maslo.

Ali pa vzemimo velike delavnice za električne dinamo stroje, Litostroj, v bližini Ljubljane. Ko je ta pošastna spak bila končno gotova, je njenih 1400 delavcev proizvedlo po eno kompletno aparaturo turbin na vsaki dve leti. Vsaka stane 50-krat toliko, kolikor bi bil Tito plačal, če bi bil iste stroje kupil v Italiji, Švici ali pa v Združenih državah.

Komunisti hočejo industrializirati vsako deželo, pa naj bo industrializacija še tako neprimerna. Po njihovem je osnovno to, da so tovarniški delavci najbolj pripravne mno-

žice za njihovo nadzorstvo, najlaže jih je obvladati. V tem se ločijo od kmetov.

Tako je tudi Tito gradil po političnih vidikih propagandne tovarne, brez ozira na resnične potrebe. Take tovarne so po celi Jugoslaviji: za optične predmete, instrumente, tekstilije, fotografske aparate, potrebščine in drugo. Vsaka je kronana z veliko neonsko razsvetljeno rdečo zvezdo in geslom "Živijo Tito!"

Ta lažnjiva industrijalizacija je napravila dvojno škodo dobremu, pridnemu prebivalstvu (in ameriškim davkoplačevalcem). To je namreč pripeljalo na tisoče kmetijskih delavcev v mesta. Veliko jih je tam brez dela, namesto da bi pridelovali hrano. Osnovni vzrok, da se Jugoslavija mora ponovno obračati na nas s prošnjo za žito, je v tej komunistični zmedi in ne v ujmah. Edina lakota, ki jo Titovo ljudstvo čuti, je lakota po svobodi. Kajti komunizem ne dopušča udeležbe na bogastvu, dopušča le udeležbo v uboštvi.

Kljub vsemu Tito obvladuje vojsko, tajno policijo in preskrbo s hrano. To so tri osnovne klasične potrebe vsake diktature.

Zato lahko molze Jugoslavijo za komuniste in ostane na oblasti. Med tem pa sami živi v neizmernem veličastju in objestnosti, kakršne ni kazal poprej nikdar niti najbolj divji balkanski kralj.

BESEDA IZ NARODA

Slovenska pesem

(Nekaj misli ob Korotanovem koncertu.)

Slovenska pesem, srčni ti pozdrav!

Z menoj si šla kot dobra stara znanca.

Kot da je ljuba svojo roko dala

mi krog vratu — opajaš brez prestanka.

Na tuji zemlji, sredi cest vrvenja

si mi slapov Savice žuborenje;

vonj nageljna, ki dekle ga pripenja

na fantovo srce, z njim hrepenenja,

ki se bode zvečer, kot vile v gori,

ko noč se svetla z vasaivalci meni

in blede mesec obstoji nad bori.

Domače zemlje si utrip ljubeči.

Kropilček drobnj za vse teže ure,

kot večna lučka milostno utripaš;

pojoč med mlini na bregovih Mure,

s klopotei greš v zaslanjane gorice,

pozdravljaš zadnjikrat premrle ptice,

ki jih v tujino hrepenenje žene.

Pozdravljena, ti znanca, v tujem svetu!

Dobrotni, sladki kruh domače pevke,

kropilček milosti neusahljive.

Pozdravljena, ti pesem Korotana!

Te dni praznuje pevski zbor Korotan desetletnico svojega obstoja. Desetletnica trdega dela, pa tudi lepih uspehov, na katere smo ponosni prav vsi clevelandski Slovenci.

Zdi se mi, da ni še dolgo, kar so se na pločnikih okrog cerkve svetega Vida zbirali mladi fantje in kovali načrte, kdaj in kje bodo začeli z vajami. G. Metod Milač je z veseljem podprl njihov idealizem in resno prijel za delo. Uspehi so se kmalu pokazali. Zbor je rasel po številu, še bolj v uspehih. Fantom se so kmalu pridružila dekleta in skromna Slovenska pisarna je postala prvi dom novega zbora.

Mladina, ki je pravkar prišla preko velike luže, je pogrešala marsikaj. Morda še najbolj slovenske pesmi; tiste pesmi, ki bi pregnale začetno domotožje, budila upanje, povezala mladi svet v eno samo veliko družino, ki bo ostala zvesta slovenski pesmi, slovenski besedi in predvsem tradicijam vernega krova.

Izobrli so ime: Korotan. Prelepo ime naše nekdanje kneževine, ime naše trpeče Koroške. Ime, ki nosi zgodovino rodu, ki so ga tlačili, ubijali, raznarodovali in polnili s tujo učenostjo, pa še živi in umreti noče. Ne vem, kako to, da so si izbrali prav to ime. Toda vem, da bi nobeno drugo ime ne povedalo tega, kar pove ime Korotan. Zibelka slovenstva, okrašena z velikimi rdečimi srci in nageljni iz katero je položena naša ljubezen do nje. Morda so se odločili za to ime, ker je večina pevcev in pevk prišla iz koroških begunskih taborišč; morda zato, ker je bil naš vladika škof dr. Gregorij Rožman te deželice veliki sin in morda še zato, ker je tudi g. Milač ob Draveci doma in po slovenje žebra... Naj bo eno ali drugo, ali pa vse troje. Korotan je zapel! Zapel prvič kot

more zapeti le mlado slovensko srce in bili smo ga veseli, da ni česar bolj. Čutili smo, da imamo sedaj nekaj, kar je res naše, kar je zraslo na tujih tleh kot roža mogota, kot prelep odsev ljubezni do domovine, ki je ob Korotanovi pesmi dobila še lepše, čistejšo lice.

Pesem mladih grl, kako smo te bili veseli! Dajala si nam upanje, nas krepila in nam nudila lep kos domačega kruha za srce in dušo ter nas še bolj povežala s trakom slovenskih barv. Večno zvesto slovenstvu.

Zato naša iskrena zahvala in hvaležnost vsem pevkom in pevcem prvih desetih let za vse prijetne ure, še bolj pa za kulturno poslanstvo slovenske pesmi. Po vsaki pesmi smo spoznavali slovensko domovino, lepoto naših krajev, bogastvo našega jezika, posebnosti naših dežel in pokrajin, sveto dediščino naših očetov in mater. Katera šola nam more dati v tujini več kot pesem? Katera druga umetnost zaozre tako na široko in pronicno do zadnje žilice naših src kot ravno pesem? Kdo nas more v tujini lepše predstaviti kot ravno ona? Kdo glasneje in lepše prikaže vse kulturno bogastvo našega rodu, rodu, ki se je kljub mnogim nesrečam in uničevanju ohranilo. In da se je, je poleg globokih vere naših prednikov bila tudi slovenska pesem tista, ki je imela pri tem velik delež.

V tujini pa nam je slovenska pesem še vse bolj potrebna. Starejšim nudi kopico lepih spominov, jih popelje nazaj v mladostne sanje, v lepoto in preprostost rodnega krova, ki ga tudi še tako lepe tuje palače zasenčijo ne morejo. Mladim pa je šola našega jezika, naše bitnosti, čisto ogledalo našega naroda.

Naj bi Korotan tudi v drugem desetletju napredoval kot do sedaj. Naj bi ostal tudi v na-

prej živa, cvetoča veja naše dejavnosti, naše slovenske kulture; prelepo spričevalo visoko kulturnega in vernega naroda. Rečem, da več kot naše zaobljube veljajo božje in cerkvene zapovedi. Te je treba najprej spoštovati, potem šele lahko imamo svoje osebne pobožnosti.

Posebno smo hvaležni pevovodji g. Metodu Milaču, ki žrtvuje ves svoj prosti čas v prid in procvit svojega zbora. G. Metod ni samo dober in priljubljen pevovodja, ki s svojo vedro osebnostjo drži zbor na tako lepi višini, je tudi iskren tovariš vsem pevcem in pevkam. Njegovo veselje in njegov poklic je muzika in zato nič čudnega, če tudi komponira. Njegovo, prav za to priliko pripravljeno delo bomo slišali na tem jubilejnim koncertu in sicer je to moderna kompozicija na pesem, ki jo je napisal član zbora g. Pavle Borštnik in ima naslov: "Pozdrav zemlji." Pozdrav zemlji naših dedov, zemlji katere zvesti in hvaležni sinovi pevci Korotana jo bodo poklonili njej, ki jim je dala skromno a nadvse toplo zibel.

Pozdrav in hvaležnost vsem zborom v tujini. Brez njih bi bila naša pot brez svetle luči, brez toplega srca okoli katerega se zbiramo s hvaležnostjo in ljubeznijo.

M. Jakopič.

Moja prva razočaranja na Portoriku

New York, N. Y. — Naj navezam nekaj spominov, ki sem jih doživel v svojem dušno pastirskem delu na Portoriku in ki so mi jasno pokazali, kje se nahajam.

Pokličijo me k težko bolnemu bolniku. Stanovanje je kot kapelica, vse polno slik in kipov. Sprejme me bolnikova soproga. Pohvalim to versko ozračje, ki vlada v družini. Pa mi reče: "O, mi smo bili vedno zelo katoliški. Moj mož je bil v mladih letih ministrant in potem predsednik Društva Najsvetejšega Imena, jaz pa Marijina družbenica in šole sem končala pri Notre Dame sestrah."

Nad bolnikovo posteljo velika slika Srca Jezusovega. Duhovnik se počuti doma v takem zvervo prepojenem ozračju. Priprava na smrt pač ne bo težka, ki mislim, da tako dobrega katoličana. Pa kaj mi bolnik pove? Da že več kot 30 let ni bil pri spovedi in ne v cerkvi in da živita z ženo "na koruzi" in kot dodatek še, da je framason.

Jaz sem pa mislil, da bo v takem "z vero prepojenem ozračju" sprava z Bogom kaj lahka. Videz velikokrat moti. Pa je bil Bog zelo dober s tem bolnikom. Obilo mu je poplačal na smrtni postelji dobra dela iz mladosti. Lastnoročno je napisal izjavo o izstopu iz framasonije, za mrtvimi trupli in se ob tem ske lože, uredili smo vse formalnosti, da sta se mogla poročiti, lepo se je spovedal in pobožno prejel sv. popotnico in poslednje olje in, ko so po mojem odhodu prišli na obisk framasoni, je imel še toliko moči, da jih je vrgel iz hiše. Zelo lepo je umrl. Zgubljena ovca, ki se je vrnila.

Spovedna tajnost je nekaj svetega. Spovednik pod nobenim pogojem ne sme prav ničesar, tudi najmanjšega odpustilnega greha izdati, ali se kakor koli poslužiti tega, kar je slišal pri spovedi. Tega se popolnoma zavedam. Kljub temu se upam navesti tukaj dva slučaja iz spovednice, ker je docela izključeno, da bi mogel kdo izmed bralcev Ameriške Domovine kdaj izvedeti, na koga se nanašajo. Saj oseb še sam ne poznam.

Med tednom pride k spovedi gospa, ki je opravila zadnjo spoved natančno pred enim letom. Za veliko noč ni šla, vse leto ni bila niti enkrat pri sv. maši. Vprašam, kaj jo je nagnilo, da je prišla prav danes. "O, danes je praznik sv. Barbare, ki jo jaz zelo častim, izbrala sem jo za svojo svetnico in imam doma

njen oltarček. Naredila sem zaobljubo, da bom ta dan redno šla k sv. maši in k sv. obhajilu." Rečem, da več kot naše zaobljube veljajo božje in cerkvene zapovedi. Te je treba najprej spoštovati, potem šele lahko imamo svoje osebne pobožnosti. Če ne spoštujemo, kar nam Bog in Cerkev velevala, se naša osebna pobožnost sprevrže v praznovanje. Zenska se razhudi, da jo žalim v njeni iskreni pobožnosti do sv. Barbare in da to mogočno svetnico v nič devam.

Mimogrede bodi povedano, da ne gre za sv. Barbaro, devico in mučenico iz prvih časov krščanstva, marveč za neki stvor, ki ga zlasti na Kubi zelo častijo in ki je proizvod poganstva, vražarstva in spiritizma.

Ker ni hotela obljubiti, da bo hodila redno k maši ob nedeljah in praznikih, ji seveda nisem dal odveze. Da bi jo videli, kako je začela besneti že v cerkvi in še bolj zunaj nje. "Kakšen far je to, ki pošteni krščanski ženi ne da odveze in ji ne dovoli k obhajilu na dan sv. Barbare? Tako veliko svetnico, kot je sv. Barbara, zaničuje in pravi, da moram k maši ob nedeljah. Kje pa je kakšna svetnica, ki ji je ime sv. Nedelja? Kdo jo pozna? Le od kod se je vzela ta far, ki nas tako čudno vero uči?"

Drug slučaj. Začne se spovedovati gospa, ki je opravila zadnjo spoved pred enim mesecem. Vse kaže, da je dobra krščanska gospodinja, ki gre vsak mesec k spovedi bolj iz pobožnosti kot iz potrebe, z drugo besedo: na vesti ima le odpušljive grehe. Ker pa sem ob tolikih razočaranjih postal skrajno nezaupljiv, jo vprašam, če je poročena. Odgovor je "Ne." "Pa ste se obožili, da ste bili z možem nepotrpežljivi in iz otroki nestrpni. Kako je potem to?" "Živiva skupaj kar tako, nisva poročena." "Zakaj se pa ne poročita?" "Jaz sem poročena z drugim, ki še živi, pa tu, di on je poročen in je žena še živa." "Pa ste se kdaj tega greha

Uvidel sem, da se z odraslimi ljudmi ne da nič doseči. Nočejo se podučiti, marveč trmasto vztrajajo pri svojem. Treba bo vzgajati mladino, zlasti fante. Pa kako? Ko jih pa niti blizu ni? Pa o tem prihodnjic.

Rev. Franc Blatnik, SDB.

Hijena je našla mrhovino

Cleveland, O. — Hijena je celo v živalskem svetu manj vredna. Kdor jo hoče natančno poznati, naj vzame v roke knjigo, ki popisuje živali. Živi v Afriki in v krajih Azije. Opisujejo jo kot zelo spremenljivo žival na štirih nogah, po zunanosti eno najbolj zopernih, najbolj grdih, ki ne laja kot pes, ne tudi kot volk, ne rjove kot lev, hoče posnemati človeški glas, ga nekam jokajoče zateguje, a glavno, hrani se poleg drugega tudi z — mrhovino. Podnevi se skriva, le ponoči gre za plenom, sicer napada druge žive živali, tudi črede ovac, ali človeku je poznana kot taka, ki stika za mrhovino, za mrtvimi trupli in se ob tem naslaja.

Odkar pamti človeštvo, poznajo človeki čaščenje spomina pokojnih, pa tudi grobove, ki naj ostanejo kot zunanji spomin na pokojne, ki tam počivajo, v časti in če se kak vandal spravi celo nad grobove, je po naših pojmihi to neka strašna stvar. Slovenci pravimo, da so bili grobovi oskrunjeni. Odkar pomnimo, so sorodniki mrtvih dajali v grobove razne spomine, tudi velike dragocene stvari; vemo tudi to, da so si veliki kralji v starih časih dali postaviti ogromne stavbe, kakor na primer egiptiške piramide, za trajen veliki spomin, da oni konvednice, ker je docela izključeno, da bi mogel kdo izmed bralcev Ameriške Domovine kdaj izvedeti, na koga se nanašajo. Saj oseb še sam ne poznam.

Med tednom pride k spovedi gospa, ki je opravila zadnjo spoved natančno pred enim letom. Za veliko noč ni šla, vse leto ni bila niti enkrat pri sv. maši. Vprašam, kaj jo je nagnilo, da je prišla prav danes. "O, danes je praznik sv. Barbare, ki jo jaz zelo častim, izbrala sem jo za svojo svetnico in imam doma

spovedali?" "Nobenkrat." "Rekli ste, da je bila Vaša zadnja spoved pred enim mesecem. Kako pa, da se tedaj tega greha niste obožili?" "Hodim redno vsak mesec k spovedi in obhajilu, ker hočem biti dobra katoličanka, greha pa nisem povedala, ker bi sicer ne dobila odveze, vprašali me pa gospod niso." "Pa veste, da je smrtni greh zamolčati pri spovedi velik greh in da se to imenuje božji rop? Vam je znano, da je prav tako božji rop v takem stanju prejemati sv. obhajilo?" "Vse to vem, pa sem prepričana, da mi bo Bog vse odpustil, ker tako postopam zato, da bi bila dobra katoličanka in še drugim dajala dober zgled. Saj duhovniki tako priporočate pogostno sv. obhajilo."

Oj ti sveta nevednost, pa tak! sem vzkliznil sam pri sebi. Žena se mi je smilila. Nič zlohe nisem našel na njej. Ugibal sem, kako Bog sodi v takih slučajih.

Ko sem bil na zlati maši Msgr. Omana, je bil g. župnik Jager tako ljubezniv, da me je svojim avtom potegnil od Newburga v Collinwood. Govorila sva o Portoriku in povedal sem mu tudi to zgodbo. Oba sva se strinjala v prepričanju, da mora Bog imeti posebno merilo za take zmešane duše. Jaz sem se moral pa le ravnati po za nas veljavnih moralnih načelih in ženi odvezo odreči.

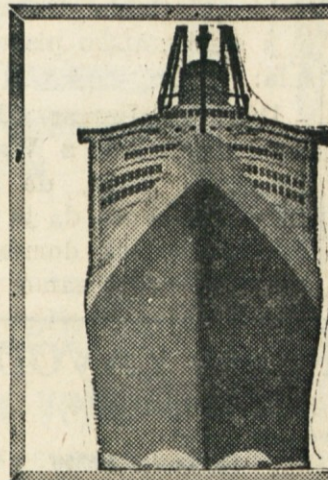
Pa se taki ljudje nočejo dati podučiti. Na vse načine sem jih vabil h krščanskemu nauku za odrasle, pa ne pridejo. Trmasto se držijo svojega in so prepričani, da imajo prav, četudi duhovnik drugače trdi. Če ob nedeljah gledate med pridigo po cerkvi, jih boste videli veliko, kako med pridigo pobožno molijo iz molitvenika.

Uvidel sem, da se z odraslimi ljudmi ne da nič doseči. Nočejo se podučiti, marveč trmasto vztrajajo pri svojem. Treba bo vzgajati mladino, zlasti fante. Pa kako? Ko jih pa niti blizu ni? Pa o tem prihodnjic.

Rev. Franc Blatnik, SDB.

ako bi trdili, da revolucija žre svoje starše; kajti vesoljna narava gre mirno svoja pota naprej, človek je tisti, ki za svojo družbo ustvarja razmere takšne kot so. Imejmo dalje pred očmi, da imamo otroke, katere pošiljamo v šolo, da se učijo in vzgajajo, ti pa znajo učitelje na osnovnih in na srednjih šolah, profesorje na univerzah. Eden od šolskih predmetov, katerega se morajo učiti, je tudi zgodovina. Učitelj ali profesor zgodovine v svobodnem svetu mora podati tem našim otrokom po šolah zgodovino in sicer tako kot je, nepristransko, pa jo razložiti, omeniti dogodke, ki so pomembni za človeštvo, pa tudi povedati, zakaj so se dogodili in zakaj je prišlo do važnih sprememb, ki so v našem življenju potrebne. Morda nepotrebne, toda važen dogodek mimo katerega nobeden ne more iti. Tak važen dogodek je komunizem, ki se je praktično začel leta 1917 v Sovjetski zvezi, eden od očetov tega gibanja je bil Josip Stalin, ki je polnih 30 let uvajal komunizem v tej državi, pa dejansko vodil to državo, prav ali neprav, ni važno. Nasprotno, če so hoteli uvesti komunizem, so ga pač morali, ker je bilo to politično prepričanje vseh, ki pripadajo h komunizmu, pa tudi z njim, kar komunizem zahteva. Stalin je rabil silo, ko je razlašal, preganjal in pobijal ruske kmete, ali navadne mušike ali premožnejše kulake.

Slovenci pravimo o kmetu, da se drži zemlje, da jo brani, kakor da bi grunt imel korenine do pekla. Za zemljo se pravda; na zemljo gleda, ko oddaja hčer v zakon od hiše, ali pa pripelje zeta k hiši. Zahteva komunizma so bile "proč s privatno lastnino", ta je itak navadna tatvina! Ko je Stalin na ta način socializiral (Dolge na 3. strani)

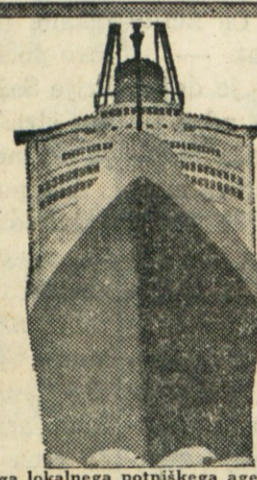

SEDEM PRELEPIH DNI V JUGOSLAVIJO

... s Cunard veleladjama do Cherbourga

Za udobno 5-dnevno potovanje v Jugoslavijo to zimo—mogoče da preživite Božič z vašimi dragimi—potujte s stabilizirano opremljeno Queen Elizabeth ali Queen Mary! Vase ladijske počitnice se zaključijo s pristanom nekaj ur od Jugoslavije... in priliko, da spotoma obiščete Pariz. Vaša karta vključuje Cunardovo izvrstno postrežbo in hrano (glejte za Vaša priljubljena jugoslovanska jedila!) in zabavo na ladji, kakor tudi 275 funtov proste prtljage.

Prihranite na znižanih sezonskih cenah in 10% popustu vožnje tja in nazaj. Prihranite še več... preživite 21 polnih dni v Evropi... s Cunardovim novim Izletniškim planom za potovanje tja in nazaj, ki velja za vsa potovanja v Evropo med 1. novembrom in 28. februarjem. Izletniške cene v 1961, do Cherbourga in nazaj: Turistični razred od \$301; Kabinski razred od \$396; Prvi razred od \$617 (cene malo višje v 1962; vse cene z dodatno francosko pristaniščno takso.)

ZELEZNISKA VOZNA IZ PARIZA

	Čas	I. Razred	II. Razred
Beograd	31 ur	\$36.70	\$23.85
Zagreb	24 ur	\$33.50	\$21.70
Ljubljana	21 ur	\$32.10	\$20.65

DOBITE VAŠE DRAGE V AMERIKO!
Cunardova predplaćana služba je priročna, zanesljiva. Pomaga vam z ureditvijo vseh podrobnosti odhoda, prihoda, potnega prostora — tudi osebo pomoč emigrantom. Znižane cene za bona fide emigrante na vseh potovanjih na zapad, razen od 1. julija do 14. oktobra.

CUNARD

Obiščite vašega lokalnega potniškega agenta, da vam posreduje potovanje prav do vašega cilja!

IVAN PREGELJ:

Bogovec Jernej

Bogovec se je ozrl in spoznal človeka, ki je snel brado. "Norski Johannes Dachs," je rekel resno, "ali smo v pu-stih?"

"Papežniki bi se stepli za moje moči," je odvrnil vedro Dachs, ki je bil učitelj mestjanov v Kranju. Stegnul je roko v pozdrav. Bogovec ga je gledal še vedno mrko. Učitelj je dejal zgornjo:

"Pa menda vendar ne dvo-miš, da sem še stari? Ali naj ti zapojem, kako sodim? O Kutt, du viel schmedes Kleydt. Kaj do hočeš? Tak red je zdaj, da se z norko šalo prebiješ, kjer bi se z mečem ne mogel. Le veruj mi, vse se je že zgodilo. Ti sam se boš morda še prav kmalu pa prav tako tajil pod raševino. Antikristovci so močni, Cesarji komisariji so v deželi in imajo kmetsko vojsko. Zdaj pojde zares."

"Hie Baertl!" je jeknil bogovec. "Meyn sterkh steth in Gottes handt."

"In Gottes handt," je priki-mal Dachs. "Res je in tudi jaz živim po besedi iz duha. Pa kar sem kranjskih hlapčičev šolo na klin obesil in lazim po svetu okoli, vidim in vem, kakor nisem vedel prej. Z besedo iz duha še lajavega psa ne od-podiš več."

Zaupno je brbljal še več:

"Tudi s Knjigo ne vem več, kako je. Bereš in vidiš. Pa ko se ozreš od sebi, kje neki vidiš, da je takisto, kakor je pisano? Zato pa sodim, da tisto v Razo-denju ni bilo tako, kakor mi beremo."

"Kaj ni bilo tako?" je osup-nil strogo bogovec.

"V Ljubljani sem bil pri pri-digi novega meniha Miklav-ža," je pravil učitelj. "Kaj me-miš, da se mu ni podalo, ko nas je tepel, da blodimo in blazni-mo. Slišal bi, pritrtil bi. Pa prav z besedo Primoževu in Jurijevo nas je. Zato sem rekel: norski smo, papežniški in mi."

"Spadel si," je vliknil tem-no bogovec. Učitelja ni popu-stila dobra volja in je govoril:

"To je, da vohunim po žup-ničkih kakor volk v ovčjem ko-žuhi in nesem celo pismo tvo-jega starega zavidljivca Wurtznerja v Loki pred Dvor. Pa spadel? Pa Johannes Dachs? Sem prestar. Here Baertl, jaz da bi postal Ju-dež? Ne! A bo jih, da jih preš-tel ne boš."

"Po kaj si prišel?" je vprašal mračno bogovec.

"Vse izveš, ko bo red," je odgovoril učitelj. "Lajal si me, da sem dvanajsti. Zato ti po-ovem, kako je z njim. Takole reci, kakor papežniki v litanijah: sancte Mernhard, sancte Stockzahndt, sancte Schlagen, hudič jih vzemi! Sveta Jamnik in Glaser, prosim vaju, pojdi-ta že! Ti in drugi budo tvoji dvanajsti, tvoji Judeži!"

"Glumec," je menil pomilo-valno bogovec in se obrnil, da bi šel.

"Here Baertl!" je zaklical tedaj resno učitelj, "povedati ti moram, da je red blizu. Da-nes ali jutri bova morala od-tu."

Knafelj je obstal.

"V Karlovcu boš našel za-vetje," je rekel učitelj, "do ka-mor ne seže moč komisarjev. Vse sem preskrbel. Preseliš se in bo. Tudi novec za pot so mi dali. In če ti v Karlovcu ne bo všeč, vem pot naprej v Hrvate. Zrinski so naši."

"Stopiva v grad," je rekel kratko bogovec.

Bogovec je natočil gostu od svojega vina in rekel:

"Zakaj jih lajaš, da želijo spasti? Pred tremi tedni so mi zapeljali to vino v klet. Hudo je nad njimi, ovčarja so jim udarili in ovce so same."

"In se bodo razkropile," je dodal pikro učitelj. Potem je pripovedoval:

"So se že, za svečenje in za-duštvo nosijo menihom. Prav nič jim ni treba komisarjev in cesarskih. Le poznati jih je treba, mestjane iz Kranja. La-komija pa oholost od Dola do špitalskih vrat. Trgovci, ki za blagom grebe, nima duha. Ka-ko bo zvest? A moder je in pretkan, vetrenjak, plašč po sapi obrača."

Zivahno je kretal z roko, suval suhotno predse:

"Prijazni ti hlinijo, Jenej. Pa jim ne verjemi. Vina, si rekel, da so ti poslali. Menda ga niso utrpeli prehudo. Vedo, da so ga zadnjikrat. Pa veruj, da niso nalili ne najboljšega ne preveč. Pa še drugače hlinijo. Da si mudljiv učenik, so rekli. Radi bi, da bi mislil, kako so goreči, in bi se videlo, kakor da niso oni, kakor da si spadel ti. Pa reci še enkrat, da jih lajam."

"Lajaš jih," je vzdihnil bo-govec. "Resnično je, da sem bil mudljiv."

Razvnel se je v zaupno be-sedo o sebi. Iz vina in veselja ob prvem gostu po dolgi zapu-ščenosti se mu je odprlo srce in je pripovedoval o Savlovi tegobi svojih samotnih ur, o bridkosti radi hčere, ki mu je umrla, in sina, ki se mu ni vr-nil. Dachs se je ugriznil v ust-nice, da bi mu ne ušlo, kar je vedel o tem sinu od Wasser-mannovega Erasma. Bogovec je še tožil o duhovinah in nena-vidnosti sanj in otročnškega razpela, o žalosti zoprnega gosaštva pri ničemurnem ba-ronu, ki mu je zmisil ponižu-jočo nadležnost z "uro pisma in modrosti božje". Zdaj je govoril spoštljivo besedo o Ju-diti, zdaj trpko z imenom Jezabele. Učitelj ga je na ti-hem pomiloval:

"Kako si mehak! Slabši si od ščenca Erasma, ki ti s stra-žo streže. Ne ti njej, papežni-ca je tebi upalila polt."

Bogovec se je trenutno pre-dramil iz tožbe in tegobe v moč in željo. Verjel je, da ho-če biti goreč, neutrudljiv, gla-sen vabec k božji besedi, uče-nik po katekizmu v pone-deljek, po Matevžu v sredo, po Janezu v soboto. Še "ure pis-ma" ni več občutil bridko. Učitelj pa ga ni bil vesel in je vedel:

"Jernej! Tlapiš se. Iz vina je ta tvoja moč in ne iz Boga. Preden bo ura minila, boš spet v tegobi."

HIJENA JE NAŠLA MRHOVINO

(Nadaljevanje z 2. strani)

ziral ruske kmete, ki so se mu naravnost upirali, jih je gnal ali v Sibirijo, ali pa jih je pobil tam, kjer so bili, torej na lastni zemlji. Trdi se, da je bilo pri tem najmanj štiri milijone smrtnih žrtev. Stalin je v nekem razgo-voru z Angležem Churchillom proti koncu vojne priznal, da je bil ta boj z ruskimi kmeti tako hud, da se nanj spominja — ON SAM — z grozo in da je imel po njegovem občutku celo manj te-žav s svojimi Rusi v vojni zoper Hitlerja in nemško vojsko!

Stalin je bil začel z industrija-lizacijo dežele, na način, kakor je pač zahteval komunizem. Zna-ni so različni gospodarski načrti za čas po pet ali sedem let, ali še več. Kdor ni ubogal, je po diktaturi komunizma pač odšel na prisilno delo. Vse kakor je zahteval komunizem.

Toda glavno je bilo, vsaj naj-bolj vidno, tudi za Ruse same, tudi za sedanje ruske oblasti-ke zunanje politično polje Josipa Stalina. Širiti komunizem, pa istočasno zavarovati zapadno ruske meje tako, da se komu-nizem v notranjosti lahko mirno razvija. Stalin ni bil samo vr-hovni ruski vojaški poveljnik, dejansko je bil tudi vodja ruske zunanje politike. Naj obudimo spomin na znano konferenco v Teheranu med Stalinom, Roose-veltom in Churchillom, pa tudi po vojni konferenco v Podsa-mu pri Berlinu, ki se je vršila brez Roosevelta, ta je bil že umrl in brez Churchilla, tega je bil pri volitvah leta 1945 porazil delav-ski voditelj Clement Attlee. Obe konferenci sta bili važni za živ-njenje povojne Evrope. Lahko rečemo, da je bil Stalin zmagal na celi črti z vsemi svojimi za-htevmi. Dobil je tri baltiške države Litvijo, Latvijo in Eston-

sko; vključil je v komunistični sistem Poljsko, Češkoslovaško, Madžarsko, Romunijo, Bolgarijo, Jugoslavijo in Albanijo, kakor znano vsepovsod v teh državah s komunističnim sistemom, ki se je uvedel s pomočjo njegove Rdeče armade. Rusija kot taka ni bila zunanje politično nikdar tako vplivna, kot je bila pod Stalinom in v tem pogledu, če-mur se seveda ni čuditi, diktator Hruščev zvesto nadaljuje politi-ko Stalina. Naj se ne pozabi, da je bil Josip Stalin v prvi vrsti med tistimi pet tisoč pravih rus-kih revolucionarjev, vse svoje življenje pravi revolucionar, ki so znali uvesti komunizem v prakso.

Hijene v Moskvi so našle mr-hovino — grob Stalina, truplo izkopalce in se naslajale nad (za njih!) zdaj že mrhovino Stalina. Človeštvo se vpraša ali more ta-ka družba končno res vladati ves svet? ! !

Dr. L. Č.

Neutralsnost Kambodže ni posebno gotova!

Predsednik Norodom Siha-nuk upa, da bo deželo Lah-ko ohranil neodvisno od o-beh blokov.

PNOMPENH, Kambodža. — Predsednik vlade princ Sihanuk je prepričan, da bo Kambodža ostala lahko nevtralna v bolu obeh sovražnih blokov za jugo-vzhodno Azijo. Takega mnenja so tudi v prestolici te male dr-žave v jugovzhodni Aziji. Pri tem se sklicujejo na dejstvo, da ima rdeča Kitajska, ki najbolj škili v Kambodžo, trenutno do-ma več kot preveč kočljivih po-slov, političnih in gospodarskih, in da se bo v tihala v njihove do-mače zadeve.

Sihanuk je lahko namigaval, da bo prosil Peiping za pomoč,

kajti vedel je, da je od tam ne bo dobil.

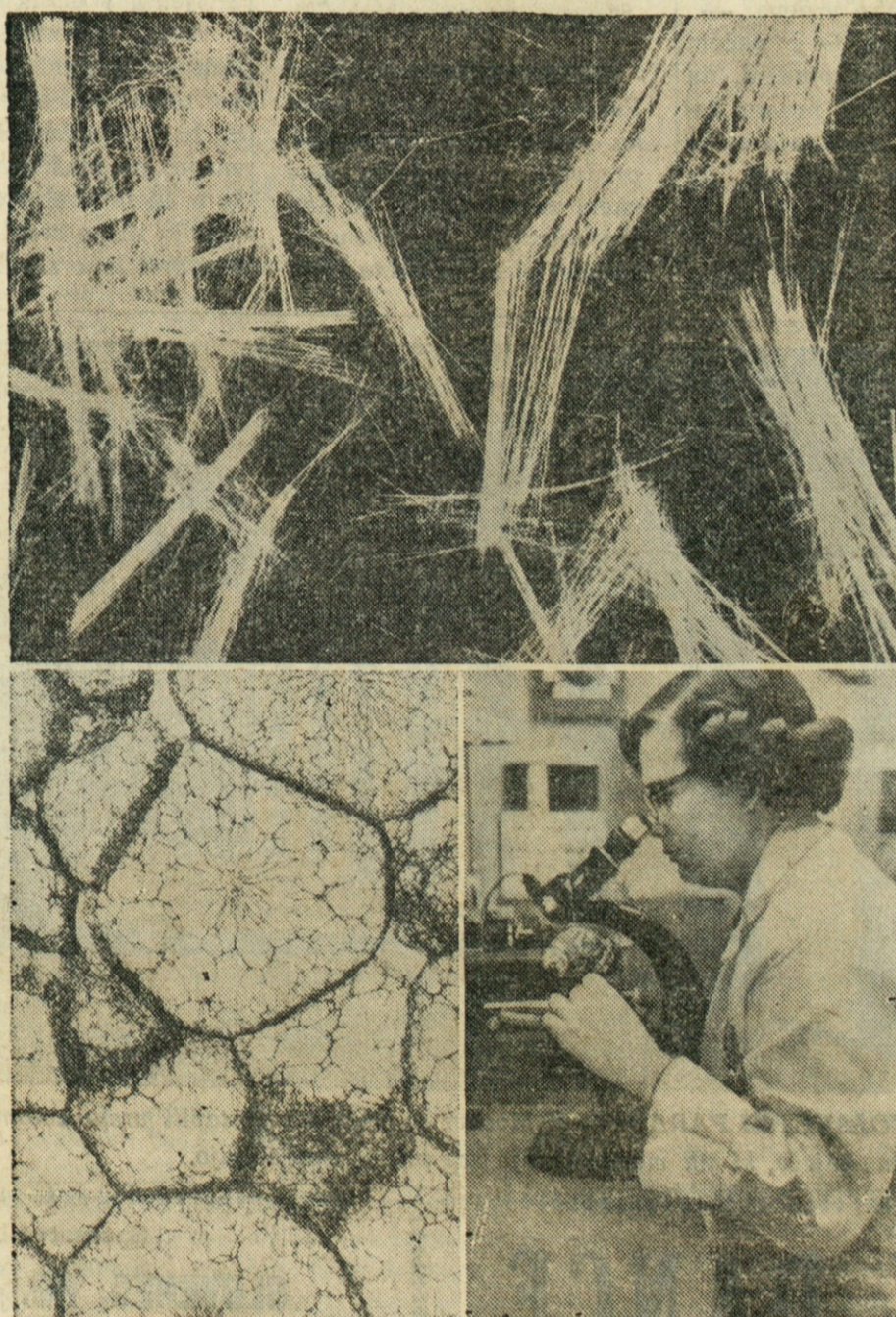
V Pnompenu opozarjajo tudi na to, da bo komunizem itak la-hko dobil v svoje roke tako Laos kot Južni Vietnam in da mu pri-tem ni treba vmešavati še Kam-bodže v hladno vojno. Smatra-jo, da ni brez pomena sedanja kitajska zunanja politika, ki bi napravila iz Kambodže vzorno nevtralnno državo, ki živi vse dobrote "mirnega sožitja." Zato Peiping podpira izdatno Kam-bodžo, pa pri tem ne stavi nobe-lnih političnih pogojev ali gospo-darskih zahtev. V notranjo po-litično Kambodže se pa rdeča Ki-tajska sploh ne vtika.

Mao ima močno "peto kolono"

To vse je res, trdijo nasprotni-ki Sihanukove nevtralne politi-ke, toda ni treba pri tem spre-gledati sledečih dejstev: Peiping ima stnjenjo organizirane vse Kitajce, kar jih je v Kambodži. Vzdržuje 84 od 95 kitajskih šol, ima v svojih rokah vse kitajsko časopisje, preplavlja dežele s ki-tajsko propagando, vse delavske umije so v kitajskih rokah, ravno tako vsi športni klubi. Vse knji-garne so središča rdeče kultur-ne propagande. To delo je ro-dilo že lepe uspehe za rdečo Ki-tajsko. Kitajski priseljenci so zadnje leto poslali več denarja v Peiping, kot znašajo vsi pro-pagandni stroški. Razumljivo je, da je vsa kitajska mladina in vsa inteligenca na strani Pei-pinga. Mao ima torej dobro or-ganizirano peto kolono, ki jo bo poslal v boj proti sedanjemu re-žimu, kadar bo po njegovem pri-šel čas za to.

Razlika v letih

Dečki se prehlade povprečno preje in lažje kot možki. Kdor je prehlad prebolel, ga verjetno prihodnjih 6 tednov ne bo du-bil znova.

POD MIKROSKOPOM — Spodaj na desni vidimo Ruth Giuffria v G. E. laboratoriju v Louisville, Ky., pri proučevanju kovin in plastičnih mas pod mikroskopom. Sliki zgo-raj in na levi kažeta, kako izgledajo te snovi pod mikroskopom.

Amerika išče nov način boja proti podmornicam

WASHINGTON, D. C. —

Naša vojna mornarica skrbno opazuje se ruske načrte o rus-kih podmornicah. Rusija ima da-nes največje število podmornic, toda velika večina je že zasta-rela. Niso za nobeno rabo v mo-dernem vojskovanju pod vodo. V Moskvi to vedo, zato so se odločili, da gradijo tudi atom-ske podmornice, oborožene z raketami, take, kot so naše Po-laris podmornice. Sodijo, da i-majo Rusi danes že osem takih podmornic, toda na visokem morju jih ni še nihče opazil.

Ruske podmornice tudi opremljene z raketami

Mislijo, da Rusom njihove podmornice še ne funkcionirajo zadovoljivo. Njihove at-omske podmornice so seveda oborožene z raketami z atom-skimi glavami. Poleg tega so Rusi opremili še 30-40 podmor-nic za uporabo raket. Vsaka od njih je oborožena z dvema raketama, ki pa lahko letita samo kakih 150-500 milj da-leč. Atomske glave na teh ra-ketah nimajo take razdiralne sile kot naše Polaris rakete.

Ameriške učinkovitejše in modernejše

Naši strokovnjaki v vojni mornarici trdijo, da so naše Polaris podmornice veliko bolj-še, da grede lahko v boj kar z 16 raketami, ki letijo 1200-1500 milj daleč in katerih vsa-ka ima megatonsko glavo. Vkljub temu se zavedajo, da bodo ruske atomske podmor-nice ostale zelo nevarne in mi-slijo na organizacijo posebne podmorske policije: posebne vrste podmornice bi neprene-homa krožile po vseh oceanih in s pomočjo vojnih ladij in vojnih letal ugotavljale, kje se vsak trenutek nahajajo ru-ske.

Kot je cilj jasen, je izvajanje naloge izredno težko. Pod vodo je namreč zelo težko raz-likovati naše podmornice od-

ruskih. To bo najtrši oreh pri organizaciji podmorske polici-je.

Kmalu dobimo moderno potresno postajo v Arizoni

WASHINGTON, D. C. — Na znani ženevski konferenci je bilo največ spora o vpraša-nju, ali se podzemne atomske eksplozije dajo razlikovati od navadnih potresov. Naši stro-kovnjaki so trdili, da ne po-znajo instrumentov, ki bi mo-gli razliko ugotoviti. Zato je federacija sklenila, da posveti temu vprašanju vso pozornost.

Narejen je bil takoj načrt za par novih potresnih postaj, ki naj bi bile ne samo opre-mljene z najmodernejšimi instru-menti, ampak bi dobivale tudi vse novo, kar bi utegnili kaj pomagati pri iskanju odgovo-ra, kako s sigurnostjo ugotovi-ti, kdaj in kje se je pripetila podzemna atomska eksplozija.

Prvo tako sodobno potresno postajo bodo postavili v Arizo-ni. Postaja bo lahko ugotovila vsako podzemno atomsko eks-plozijo, ki bi imela razdiralno moč 5,000 ton navadnega stre-liva. Dosedaj so najboljše o-premljene potresne postaje mogle "vjeti" le eksplozijo z razdiralno močjo najmanj 20-00 ton navadnega strelniva. Fede-ralna administracija ima v na-črtu, da postavi še štiri podob-ne potresne postaje.

MALI OGLASI

V okolici Grovewood

Je naprodaj velika enosta-novanjska hiša, 8 sob, dve ko-palnici. Jo je mogoče preure-diti v dvostanovanjsko. \$13-900. Kličite UL 1-2127. (218)

Stanovanje se odda

Štiri sobe se oddajo spodaj, spredaj; plinski furnez, na 1040 E. 71 St. Kličite EX 1-2184.

—(217)

V najem

Na E. 67 St., severno od St. Clair Ave., se odda 4 sobe zgoraj. \$35.00. John Newport, UT 1-5400 od 8. do 5. pop. (215)

Sobe se odda

5 sob se odda, na novo pre-barvane, preproge, odraslim. Oglasite se po 4. uri pop. na 15405 Holmes Ave. (217)

Opremljene sobe se odda

Oddajo se 3 na novo dekori-rane opremljene sobe na E. 71 St. Kličite FA 1-0021. (216)

Hiše naprodaj

Blizu E. 185 St. in Neff Rd. moderni bungalow v zelo do-brem stanju, pet sob, zimska okna in druge posebnosti, plin-ski ogrev, garaža. Vse za \$15-900.

Na Clearaire Rd. 6 sob, eno-stanovanjska, velika kuhinja, v zelo dobrem stanju, razve-drihna in garaža. \$14,900.

Na Gay Ave. blizu E. 222 St. Lake Shore trgovskega sre-dišča, renč s tremi spalnicami, kot nov, aluminijasta zimska o-kna, druge posebnosti, garaža za dva voza. Lepo zemljišče. Zahtevajo \$18,200.

John Knific Sr. Realty

820 E. 185 St. IV 1-9980 (217)

Tri stanovanja se odda

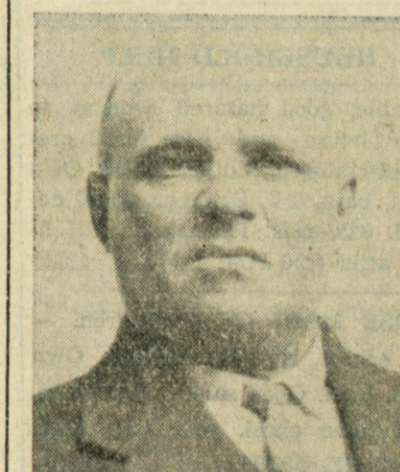
Dve 4-sobne s kopalnico, ena je \$25, ena pa \$30. Odda še eno 4-sobno stanovanje s kopalnico v prtiličju za \$25. Kličite IV 1-5725. (216)

Mrs. M. K. iz Morgan, Pa., piše: Poš-lite mi po pošti še eno steklenico od 100 LOVIAN CAPSULES, kajti te, ki sem jih sedaj uporabila so mi tako dobro storile, da ne želim biti več brez njih! — Počutim se sedaj moč-nejša in vedno dobre volje. Že dolgo let sem uporabljala razne druge pre-parate, vendar moram reči, da so mi LOVIAN CAPSULES edine pomagale. Počutim se mladostna, energična in mirna. Priporočam jih vsakomur.

LOVIAN CAPSULES

MANDEL DRUG CO.

15702 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio. Razpošiljamo vsepovsod! 25 za \$1.95, 50 za \$3.69, 100 za \$6.49

V BLAG SPOMIN
OB ČETRTI OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA
SOPROGA IN OČETA

Anton Malečkar

kateri je preminul dne 8. nov. 1957.

Zakaj si, predragi, šel od nas? Samevamo brez Tebe, dolg je čas. Pogrešamo ljubeči Tvoj smehljaj, zamen, zamen Te kličemo nazaj.

Oko Tvoje več ne sije, srce ljubeče več ne bije, za Te se gorka solza lije, a zamen — Tebe krije grob hladan.

Zalujoci:

MARY, soproga
AUGUST in FRANK, sinova
MARY, poročena SAMSA, hči

Cleveland, 8. novembra 1961.

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

Pričela se je pomikati naprej in niti zdaj ni zapazila, da Bregar stoji za njo. Ko se je bila skrila za drugo polico in ga ni mogla več videti, je Bregar vzel nakit v roke. Samo nalahno je ošinil ceno toda v brbotu neznanske strasti, ki je plivkala globoko v njem, je položil koravde pred prodajalko. — V resnici je to krasota — je rekla. — Vaši ženi, ki je tako temne kože, bodo v čudovit okras. Videla sem, ko jih je pomerjala. —

Nekam izgubljeno jo je gledal in ko je plačeval, se je Lidija vrnila. Ni prišla po police kakor da se je bala znova videti jantarsko temno dragotino. Čakala ga je ob steni, kjer so tiktakale ure.

— Ste že zbrali za ženo? — je vprašala, ko je prišel do nje.

— Zdaj še ne, toda videl sem krasno zaponko, ki ji bo gotovo všeč. Vam za spomin na to pot sem kupil malenkost, ki mi je ugajala. Upam, da bo tudi vam, Lidija. —

Dal ji je podolgovato škatljico, toda čudno mrtvo jo je držala v roki.

— Ne morem vzeti, tovariš

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER—3 bedroom home. 1½ tile baths. Tile cab. kit. 2 enclosed knotty pine porches. Gas ht. 2 car gar. Cyclone fence, patio. Only \$18,700. Many extras. Lot 45x125. Nr. 64th & Lawndale. RE. 5-2860. (215)

BY OWNER—5½ rm. brk. 3 Bdrms. 60' lot. Hot water gas heat, 1½ car gar. Side dr. New S & S. Nr. schools, church. Reasonable offer. Sale or rent. 3318 W. 114th St. PR 9-1519 FU 9-4597 (215)

HAZEL CREST—By owner. Acct. of transfer. 3 bedroom home near park, schools, and I.C. \$12,500. 10% down. 2412 Sunset Rd. Call 335-1635. (215)

SKOKIE — \$21,000 will buy a 3 bdrm. ranch for sale by OWNER. 45' lot. Gas heat. Stms. scrns. Open for inspection 1 to 5 Sun. or by appt. 3938 Louise St. OR 5-2962. (215)

3 FLAT 6's — BY OWNER

Octagon. Corner brick. 45 ft. lot. 3 car garage. Side drive. Close to everything. STewart 3-0863. (215)

MT. PROSPECT — BY OWNER.

This execut. 2 story Cape Cod home country club section offers a lge. liv. rm., frpl., sep. din. rm., panid. study, scnd. porch on 1st flr. 3 bdrms, up. 2 cer. baths. Bsm. playrm. Frpl. 2 car elec. car. Crptg. Easy walk to railroad. Beaut. Ind. sep. Extra lot on tree shaded st. \$45,500. CL. 5-1726. (215)

SKOKIE — BY OWNER
QUALITY CORNER
Ranch, 2 bedrooms, enclosed breezeway, for extra room. 1½ baths, beaut. rec. room. Finest landscaping. All in A-1 condition. All extras. Leaving state. Priced mid \$30's. OR 4-4231 (216)

CLARENDON HILLS AREA — BY OWNER
3 bdrm. brick ranch. Plastered walls. Cab. kit. Tile bath. Oak floors. Full bsm. Low \$20's. WO. 8-2587. (217)

direktor. —

— Ne bodite vendar neumni, Kdorkoli bi šel z menoj, bi ga ne pustil praznega domov. Šrašno ste zapeti, Lidija. —

Bil je užaljen, znova se ga je loteval občutek, da ga ta ženska drži na vajetih in da mu neprestano s prstom kaže na Natašo.

— Vedno sem želela v življenju biti neodvisna, razumite me prav, tovariš direktor — brez obveznosti. Z darilom od vas bi se čutila. —

Besede so se ji zatakale, nekam bleda v obraz je strmela vanj.

— Čujte, Lidija, pustite neumnosti. Če bi bili nekoč proti meni, boste pač proti meni. Darilo zavoljo tega ne bo izgubilo svoje cene. Nobenih obveznosti ne boste imeli. Če darilo odklonite, me ponižate — rdel je, ko je govoril — vedel bom, da me postavljate na isto stopnjo kakor Pranka. —

Zdaj je nenadoma zardela tudi ona. Goste, črne trepalnice so ji pokrile oči.

— Hvala, tovariš direktor. Nato sta šla kupovat darilo za Natašo, Bregar je izbral zaponko v obliki zlatega lističa na katerem so bile tri rubinaste rosne kaplje.

— Vam je všeč? —

— Čudovita je — je rekla.

— Toda videla sem ogrlico

CHICAGO, ILL.

"FREE TURKEYS"
JOHN'S TEXACO SERVICE —
59th & Honore.
7 a.m. to 10 p.m. 365 days a year.
PR. 8-9206
Come in and ask about this also.
Our "Discount Club" (216)

DOMESTIC HELP

ELDERLY WOMAN
AS COMPANION
Very light housework. Stay. \$15.00 a week plus Room and board. Days off. Humboldt 9-1063. (215)

CHILD CARE — ELDERLY LADY
to exchange for room-board, care for 2 children. 3-4 hrs. daily. CO. 1-6227. (216)

HOUSEHOLD HELP

Capable, good natured woman to keep house and care for 2 preschool children. Mother works. Own room, bath, TV. Summer off if desired. \$25. refs. Permanent. UN 9-1433 after 5:30 P.M. (215)

NURSE MAID for 4 children. — 3 in school. Northern suburb. Own room, bath. Good salary. Age 20-25. Must have excel. refs. Call Lake Forest. CE. 4-5398. (215)

GENERAL HOUSEWORK

35 to 40 years of age. Some cooking. Help with 2 small children. Live in. Off 2 days a week. Good salary. AL. 6-0704. (216)

HELP WANTED — MALE

REAL ESTATE SALESMAN
Needed in a very active and successful office. Our salesmen make over \$15,000 per year. Excellent organization. Call us about our generous commission to salesmen. Don't miss his opportunity. Humboldt 6-8801 (216)

jantarjeve barve, ki bi vaši ženi krasno pristojala. Če želite vam jo grem pokazat. —

— Videl sem jo — je dejal. — Toda vem, da bo zdaj po operaciji Nataša nosila le visoke zapete bluze in bi se mor

da čutila prizadeto, če bi ji prinesel ogrlico. Nima več tistega vratu kakor ga je imela.

Lidija je utihnila in ko je Bregar porinil škatljico v žep, sta odšla. Na cesti se je Bregar spet čutil sproščenega in vseskozi čakal, da bo Lidijo zmagala radovednost. Toda ni odprla zavitka, dokler nista prišla v hotel. Brez povabila je stopil na njo v njeno sobo in sedel k mizi.

V prvem trenutku, ko je odprla škatljico, je videl njene bleščeče oči, toda takoj nato je spustila pokrovček, da je motno tlesnil ob podloženo svilo.

— Tega ne morem vzeti, tovariš direktor. Tega ne. —

Videl je, da ima rosne oči.

— Ne pričenjajte spet z neumnostmi, Lidija. —

Mirno je vstal in ko je stal ob njej, se ni zganila. Odprl je škatljo, ji položil ogrlico okrog vratu in zapel.

— Saj je vendar tako enostavno, Lidija — je rekel smeleje. — Nekoč sem poznal človeka, ki je imel dobrega prijatelja. Mnogo uslug je užil od njega v najhujšem času, toda prišlo je in ga je izdal. Moral ga je izdati. Ni čutil obveznosti. Darilo z obveznostmi ni več darilo, kvečjemu predujem za plačano uslužnost. Tako daleč še vendar nisem. —

Vrnil se je nazaj na stol in jo gledal. Bila je strašno bleda in gledala je v rumeno svilo odprte škatljice.

— Neugodno se počutim, če se tako držite, Lidija. Saj ostaneva vsak na svoji strani, vsak v svojem svetu, če naj se tako izrazim. Navsezadnje, bodiva si odkrita, čas je tak, da ima vsak neke obveznosti, o katerih najraje molči. Ujeti smo in vsak mora gledati, da iz tega morčavega življenja odnese kar moč malo opraskano kožo. To je bila vseskozi moja filozofija in zavoljo nje sem izgubil prvo dekle. —

Gledal je nekam čez, v zastoje, ki jih je vzgibavala sap

— Pustiva to — je rekel čudno medlo. — Jutri bi šla še do Vrbskega jezera in pojutrašnjem se lahko vrneva. —

Čutil je, da se je v nečem zmotil in da se je ponižal, da mu je Lidija pred nosom zaprla vrata. To potovanje se je zveržilo in mu pokazalo, da je privezan na preteklost, ki sicer spreminja obraz, toda v bistvu vendar ostaja ista. Zdaj

ima Silvino naličje, zdaj Natašino, nenadoma dobi Razpetove poteze, ki pa jih takoj pokrije Sašin skrivnostni mir. Sama strašna, bleda muka, ki se je ne more znebiti.

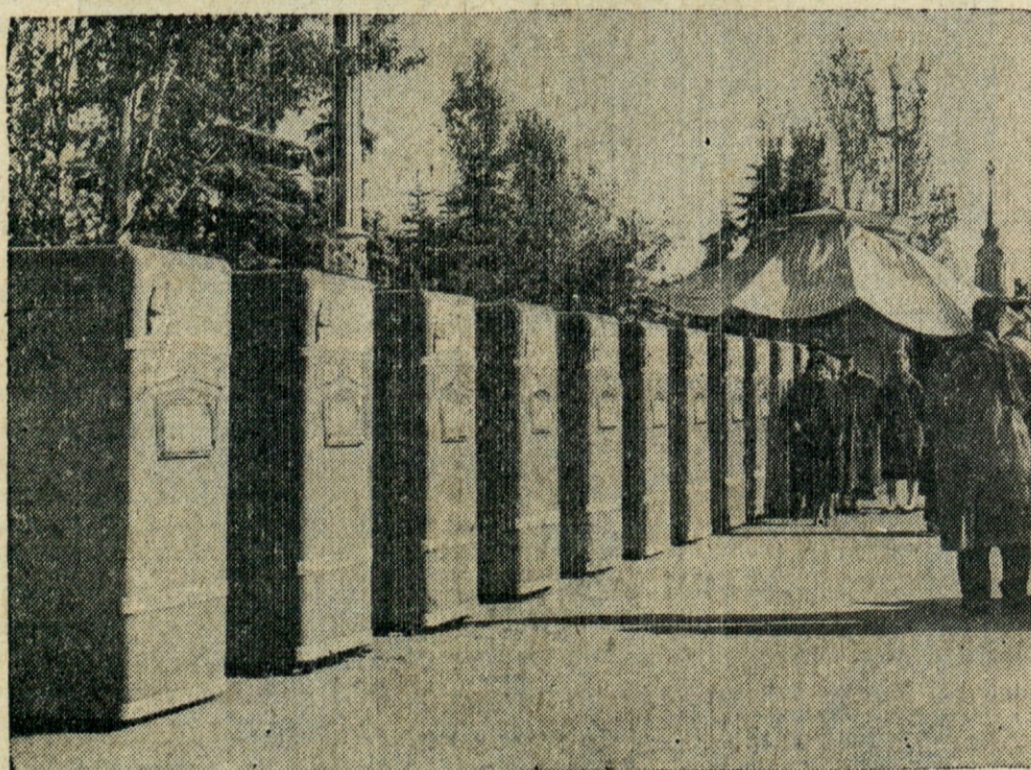
To potovanje si je zamislil kakor skrit pobeg pred Natašo. Za nekaj dni se je hotel znebiti trhle vezi, ki ga je vezala nanjo, izdavit iz sebe muko ujetega samca in ob Lidiji užiti nekaj svetlih ur.

Razočaranje ga je rezalo, mlada črna vdova je trši oreh kakor je mislil. Zaprla se je v lupino lahne štrupenosti. Ali pa se je morda le odela z brezkvinim nadihom svežosti in nedostopnosti pa bi se vdala, če bi ob pravem času segel po njej? Ni bil gotov. In prav ta nesigurnost ga je žgala. Nekeč, v tistem dežju, ko jo je peljal domov, je bila čisto drugačna. Njeno obnašanje zdaj je s tistim v taki opreki, da si komaj more misliti, da je to ena in ista oseba. Sicer pa, to si mora priznati, oči ima kakor poštna vdova, ki ji kljub mladosti ni za flirt. Sluti, da je za darilom past, ki bi jo znal nastavit tak človek kakor je Prank. Vprašanje je, če je s svojimi besedami podrl sumničenje. Lahko si misli, kako mu je ob Nataši, dovolj dolgo je bila poročena. Živeti ob ženi, ki niti ne ve, da se odmika od življenja in postaja duh, v katerem čelo stara, sladka občutja postajo neresnična.

Ko je Lidija spravljala škatljico v svojo torbico, je Bregar še vedno mrtvo sedel na stolu. — Za zvečer naju je Prank povabil na večerjo, toda vas sem izgovoril. Vem, da ga ne prenesete. Tudi sam bom na hitro opravil. —

INDONEZIJSKI PLES — Rahmawati Sukarno, hčerka predsednika Indonezije, predvaja v Djakarti, glavnem mestu dežele, na dan praznovanja neodvisnosti, narodni ples z zahodne Jave.

KOT VOJAKI PRI PARADI — V Moskvi so medavno postavili prsto avtomatov za brezalkoholne pijače, ki jih menda ljudje kar pridno uporabljajo.

— Prav — je rekla tiho.

Po kosilu sta spet odšla v mesto, ogledovala muzej in nazadnje utonila v vrvenju ljudi, brez načrta križala ceste, govorila, prečenjala izložbe, toda med njima je ležalo nekaj, kar nista več poskušala opredeliti. Previdno sta se izmikala neznanemu občutju in skrbno pazila, da bi ne zadel obenj.

Malo pred osmo zvečer je Bregar odšel. Lidija je stala za zastorom in gledala za njim. Videla ga je, ko je obstal na vogalu in se razgledoval. Nato je vzel iz žepa notes in ko ga je vtaknil nazaj, je na hitro prečkal ulico in zginil med hišami.

Ko se je vračala proti mizici, ji je pršlo na misel, da Bregar Prankov naslov zna na pamet. Zlagal se je, da pojde k Pranku na dom. Nekje sta se zmenila za sestanek.

Stopila je pred zrcalo. Temna ogrlica je bila čudovita, s srebrno peno obrizgana je krasno pristojala temni koži. Vendar jo je odpela in ko je s prsti polzela po temnih jagodah, se je s čudno topostjo obrnila proti naslonjaču, ki je kakor široko zeleno pero stal blizu postelje.

Želela si je oditi domov, nazaj v okolje, ki ga je poznala. Pričela se je bati biti sama z Bregarjem, z njegovo čudno uslužnostjo, ki jo je silila k zaključkom, katerih se je bala. Temna ogrlica med prsti je bila kakor mrzlo kačje telo.

Stisnjena v zeleno naročje naslonjača je strmela v polmrak. Ali Bregarja sovraži? Kako neumna misel in vendar je v tesni zvezi z odklonom njegovega dragocenega darila. Zakaj ga je nazadnje vendarle sprejela, si ne ve natančno odgovoriti. Zavoljo Sašinega namiga, naj se Bregarju približa kar se le da blizu, tako blizu, da bo brez bojazni pokazal pred njo tudi svojo skrito stran? Ne zaupajo mu več, žale mu na tihem spodmakniti tla. Vrtajo nazaj v njegovo zgodovino, kakor da je Razpetov samomor obudil vse, kar je bilo že pokopano.

Direktor Bregar! Lidija v zelenem naročju naslonjača se nenadoma začuti ogoljufano za nekaj, čemur ne ve izraza.

Kaj je bilo? Zgolj čustvovanje ali nekaj več? Drugi, nov utrip žene, kateri je surovost vojnega časa ubila pol življenja v enem samem hipu, v tistem trenutku, ko so ji v Gramozni jami ustrelili moža kot talca? Ali je bilo tisto morda le nezavedna sla po masčevanju, po masčevanju nad nekom, ki je znal skoz surovo življenje iti po sredi, ne da bi se dotaknil leve ali desne strani?

Bregar ni ničesar izgubil, imel je življenje za prijatelja in ob vsej bednosti drugih se je znal spraviti na vrh.

V mraku vidi na temni ogrlici samo še srebrno peno, ki jo stiska med prsti.

Srebrna pena!

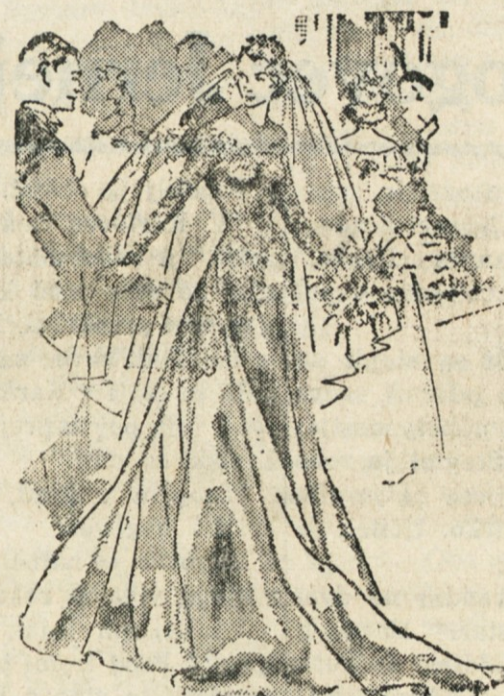
Vzdignila se je in odšla proti kotu, kjer je imela kovčeg.

Ni prižgala luči. Poiskala je torbico, izvlekla droben notes in s stenografsko pisavo zapisala:

Direktor Bregar odšel na osebni sestanek z Walterjem Prankom. Kaže, da se boji priče. Zdi se mi, da je v cenah v pogodbi nek domenek, za katerega vesta samo onadva.

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.
Pokličite podnevi ali ponoči
HEnderson 1-2088 KENmore 1-6300
Moderno podjetje — Zmerne cene

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znanke, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovjših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

NAJBOLJŠE OBLEČEN? — Na Broadwayu nastopa v drami "Oskrbnik" angleški igralec Donald Pleasence v takle izdelani obleki. Donald je sicer znan kot eden najboljših oblečenih moških v deželi.

51st ANNIVERSARY DANCE

Sponsored by

SLOVENEK, NO. 1, S. D. Z.
Saturday, November 11th, 1961

SLOVENIAN NATIONAL HOME
6417 St. Clair Avenue
EDDIE HABAT ORCHESTRA

\$1.00